

نظام آموزشی

- تعریف واحد درسی

آموزش در تمام دانشگاههای کشور مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درس، مقدار ۱۵ زمان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۷ ساعت، عمل (یا آزمایشگاهی) ۳۴ ساعت، کارگاهی (یا عملیات میدانی) ۵۱ ساعت، کارآموزی و کارورزی (یا کار در عرصه) ۶۸ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی (یا دوره تابستانی) و طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن، توسط استاد مربوط تعیین می شود.

- سال تحصیلی

هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و عنداللزوم یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش است.

تبصره: مدت امتحانات پایانی نیمسال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

- حدود اختیارات دانشگاه در مورد برنامه درسی

تمام دانشگاهها موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند.

تقریباً بزرگترین چالشها، روش تدریس و جابجا کردن مطالب جدید در یک درس و انتخاب منابع برعهده دانشگاههاست.

- ساعات حل تمرین

دانشگاهها می توانند در صورت لزوم به تشخیص گروه آموزشی، در هر رشته از دوره های کارشناسی، تا 20 ساعت، در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپهوسته تا 10 ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته، در طول دوره بیفزایند.

واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

- تعداد واحدها

تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های تحصیل به شرح زیر است:

دوره های کاردانی: 68 تا 72 واحد
دوره های کارشناسی پایه و فنی و مهندسی: 130 تا 140 واحد.
دوره های کارشناسی ناپهوسته: 67 تا 70 واحد.
دوره های کارشناسی ارشد: 172 تا 182 واحد.
هر دانشجوی می تواند در هر نیمسال تحصیل حداقل 12 و حداکثر 20 واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره 1: در آخر نیمسال تحصیل دانشجویان رعایت شرط انتخاب 12 واحد معاف است.

تبصره 2: در صورتی که دانشجویی برای فراغت از تحصیل تنها یک درس باقی مانده باشد با نظر دانشگاه و تأیید استاد مربوط می تواند امتحان آن درس را در طول نیمسال از طریق معرفی به استاد بگذراند.

تبصره 3: اگر دانشجویی در یک نیمسال مانده باشد و کل نمراتش حداقل 17 باشد می تواند با نظر دانشگاه در نیمسال بعد حداکثر تا 24 واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره 4: در مواردی که دانشجویی برای فراغت از تحصیل حداکثر 24 واحد باقی داشته باشد، حتی اگر مشروط باشد با نظر دانشگاه می تواند تمامی واحدهای باقی مانده را در یک نیمسال انتخاب کند.

تبصره 5: تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر 6 واحد درسی است.

- دروس پُشن از

آن دسته از پُشن رفته شدگان آزمون سراسری ورودی دانشگاهها در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پُسته در همه رشته های تحصیلی که نمره خام امتحان آنها در آزمون ورودی در یک یا چند درس به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پُشن رنده، از حدنصاب معینی کمتر باشد موظفند حسب نیاز از رشته دروسی را که آن دانشگاه تعیین میکند به عنوان دروس جبرانی (پُشن از دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

تبصره 1: تعیین نوع درس، تعداد واحد، رزمواد، نحوه ارائه و زمان تدریس دروس پُشن از دانشگاهی برعهده شورای آموزشی دانشگاه پُشن رنده است.

تبصره 2: سازمان سنجش آموزش کشور، موظف است پس از اعلام نتایج آزمون ورودی، کارنامه پُشن رفته شدگان مشتمل بر نمره خام آنها را در هر یک از مواد امتحانی دراختیار دانشگاههای ذربط قرار دهد.

تبصره 3: ارائه دروس پُشن از دانشگاهی و چگونگی اجرای آنها در دانشگاهها از هر حیطه مانند دروس دانشگاهی، تابع مقررات آموزش عالی است. نمره 1 در دروس درکارنامه دانشجوی ثبت و درماتنگین قبولی آردی دانشجوی نیاز تأثیر دارد.

تبصره 4: به حداکثر طول دوره تحصیلی دانشجویانی که حداقل 8 واحد از دروس پُشن از دانشگاهی را گذرانده باشند، یک نیمسال تحصیلی افزوده میشود.

طول دوره

حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپُسته 3 سال و در دوره های کارشناسی پُسته 6 سال است. در صورتی که دانشجوی نتواند واحدهای دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند از دانشگاه مربوط اخراج میشود.

حضور و غایب

- حضور در جلسات درس

حضور دانشجوی در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غایبت دانشجوی در هر درس نباید از 17/4 مجموع

ساعات درس تجاوز کند در ۱۰۰ صورت نمره دانشجوی در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱: در صورتی که غایت دانشجوی در هر درس بیش از ۱۷/۴ باشد ولی غایت مبتدیان تشخیص داده شود، آن درس حذف می شود. در این حالت رعایت حدنصاب ۱۲ واحد در طول یک سال برای وی الزامی نیست. ولی یک سال مذکور به عنوان یک سال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب می شود.

تبصره ۲: غایت مبتدیان در جلسات دو هفته اول هر درس به دلیل حذف و اضافه یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پذیرش جزو ۴ غایت مبتدیان دانشجوی محسوب می شود.

غایت مبتدیان در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غایت مبتدیان در امتحان هر درس موجب حذف آن درس نمی گردد.

تشخیص مبتدیان بودن غایت مبتدیان در جلسات درس و در امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است که البته منتخب آن شورا است.

- حذف و اضافه

دانشجو می تواند در هر یک سال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته، پس از شروع یک سال تحصیلی حداکثر دو درس دیگر انتخاب یا دو درس انتخابی خود را حذف یا دو درس انتخابی خود را با دو درس دیگر جابه جا نماید، مشروط بر آنکه تعداد واحدهای انتخابی وی از حد مقرر تجاوز نکند.

در صورت اضطرار دانشجوی می تواند تا ۵ هفته به پایان یک سال تحصیلی مانده فقط یکی از دروسهای نظری خود را با تأیید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر آنکه اولاً غایت دانشجوی در آن درس بیش از ۱۷/۴ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً، تعداد واحدهای باقی مانده وی از ۱۲ واحد کمتر نشود.

حذف کلیه دروسهای اخذ شده در یک سال، تنها در صورتی مجاز است که بنابه تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجوی قادر به ادامه تحصیل در آن یک سال نباشد در این صورت یک سال مزبور جزو حداکثر مجاز تحصیل دانشجوی محسوب خواهد شد.

ارزایی به شرف تحصیل دانشجوی
- معارضه های ارزایی

ارزایی به شرف دانشجو در هر درس براساس میزان حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف درسی و نتایج امتحانات به نوبت و پیاپی در هر سال صورت می‌گیرد و استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.

تبصره: برگزاری امتحان پیاپی در هر سال برای هر درس الزامی است.

معدلهای ارزیابی به شرف تحصیلی دانشجو نمره درس است و نمرات دانشجو در هر درس به صورت عددی به نوبت تا به دست نیامده شود.

حداقل نمره قبولی در هر درس 10 است. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی مردود شود، در اول به فرصت ملزم به تکرار آن است. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین منظور می‌شود.

تبصره: اگر دانشجو یکی در یک درس اختیاری مردود شد، به جای آن درس می‌تواند از جدول دروس انتخابی در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب کند.

- اعلام نمرات

استاد موظف است گزارش نمره نهایی هر درس را حداکثر ظرف 10 روز پس از برگزاری امتحان آن درس به اداره آموزش دانشکده 1 واحد مربوط تسلیم نماید.

اداره آموزش هر دانشکده 1 واحد مربوط در هر دانشگاه موظف است نمرات دانشجو را حداکثر تا دو هفته پس از برگزاری آخرین امتحان هر نوبت و بعد از رسیدگی به اعتراضات دانشجو، آن و رفع اشتباهات احتمالی به آموزش کل دانشگاه تسلیم نماید.

تبصره: نمره پس از اعلام به آموزش کل دانشگاه رقیب تعیین می‌گردد.

- میانگین نمرات

در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجوی در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال و در پایان دوره تحصیلی، میانگین کل نمرات دانشجوی محاسبه و در کارنامه وی ثبت می‌شود.

تبصره 1: برای محاسبه میانگین نمرات، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضربها در تمام دروسی که دانشجوی برای آنها نمره گرفته است (اعم از ردی یا قبولی) بر تعداد کل واحدهای اخذ شده تقسیم می‌شود.

تبصره 2: دوره تابستانی، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجوی در دوره تابستانی می‌گذراند، تنها در محاسبه میانگین کل دانشجوی محسوب می‌شود. به همین نحو نمرات دانشجوی در نیمسالی که الزاماً کمتر از 12 واحد انتخاب می‌کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده او است از زمانند دروسی تابستانی در میانگین کل او محاسبه می‌شود، ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیلی دانشجوی محسوب نخواهد شد.

- نام نویسی مشروط

میانگین نمرات دانشجوی در هر چه نیمسال تحصیلی نباشد کمتر از 12 باشد درغیر این صورت نام نویسی دانشجوی در نیمسال بعد به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره: هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجوی را هر بار به وی کتباً اطلاع دهد و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجوی ضبط نماید. با این وصف قصور در اخطار به وی از طرف دانشگاه و اظهار بی اطلاعی دانشجوی از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می‌کند، جز در آخر نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از 14 واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

در صورتی که میانگین نمرات دانشجوی در دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پوخته درسه نیمسال متوالی 4 یا 5 نیمسال متناوب و در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپوخته در دونه نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب کمتر از 12 باشد در هر مرحله ای که باشد از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی محروم می شود، در صورتی که واحدهای مقطع پایانی تر رشته مربوط را تا سقف مجاز با موفقیت گذرانده باشد و مانگه کن کل او در این واحدها کمتر از 10 نباشد می تواند با رعایت سایر ضوابط مربوط مدرک مرسوم مقطع کاردانی را در آن رشته دریافت کند.

دانشجویی که به دلیل مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل محروم می شود در صورت انجام لغو تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، می تواند برای تحصیل مجدد در آزمون سراسری شرکت کند و در صورت قبولی در رشته مورد علاقه خود ادامه تحصیل دهد.

دانشگاه پذیرنده می تواند، واحدهائی را که دانشجوی در رشته قبلی گذرانده است، با برنامه رشته جدید تطبیق داده و طبق ضوابط این آیین نامه بعضی اتمام آنها را به پذیرد.